

Кәсіптік стандарт: «Деректер базасын басқару»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы:
2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:
  - 1) біліктілік деңгейі – еңбек іс-қимылдарының күрделілігі, стандартты еместігі, жауапкершілігі мен дербестілігі өлшемдеріне қарай сараланатын қызметкердің даярлығы мен құзыретінің деңгейіне қойылатын талаптардың жиынтығы
  - 2) кәсіби топ – жалпы интеграциялық негізі (ұқсас немесе жақын тағайындау, объектілер, технологиялар, оның ішінде еңбек құралдары) бар және оларды орындау үшін еңбек функцияларының және құзыреттерінің ұқсас жиынтығын талап ететін кәсіби кіші топтардың жиынтығы
  - 3) кәсіби кіші топ – еңбек функцияларының және оларды орындау үшін қажетті құзыреттердің біртұтас жиынымен қалыптастырылған кәсіптер жиынтығы
3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады
  - 1) СБШ – салалық біліктілік шеңбері
  - 2) КС – кәсіптік стандарт
  - 3) БА – басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы
  - 4) БҚ – бағдарламалық қамтамасыз ету
  - 5) АҚ – ақпараттық қауіпсіздік
  - 6) АЖ – ақпараттық жүйе
  - 7) ДБ – деректер базасы
  - 8) ДББЖ – деректер базасын басқару жүйесі
  - 9) ОЖ – операциялық жүйе

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Название профессионального стандарта: Деректер базасын басқару
5. Кәсіптік стандарттың коды: J63112009
6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:
  - J Ақпарат және байланыс
  - 63 Ақпараттық қызмет көрсету саласындағы қызмет
  - 63.1 Деректерді өңдеу, қосымшаларды (қолданбалы бағдарламаларды) орналастыру және осымен байланысты қызметтер; веб-порталдардың қызметі
  - 63.11 Деректерді өңдеу, қосымшаларды (қолданбалы бағдарламаларды) орналастыру және осымен байланысты қызметтер
  - 63.11.2 Ақпараттық жүйелер мен деректер қорларын қолдай отырып, әдіснамалық-ақпараттық қамтамасыз ету
7. Краткое описание профессионального стандарта: ДБ басқару жүйелерінің қызмет етуінің мониторингі, ретке келтіру, орнату, ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету, кәсіпорынның ДБ резервті көшіруін басқару, ДБ серверінің(лер) істен шығу төзімділігін қамтамасыз етуге қатысты кәсіпорын қызметінің салаларын дамыту
8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:
  - 1) Деректер базасын басқару жөніндегі маман - 4 уровень ОРК
  - 2) Деректер базасын басқару жөніндегі маман - 5 уровень ОРК
  - 3) Деректер базасын басқару жөніндегі маман - 6 уровень ОРК

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Деректер базасын басқару жөніндегі маман»:	
Топтың коды:	2521-1
Қызмет атауының коды:	2521-1
Кәсіптің атауы:	Деректер базасын басқару жөніндегі маман
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4
подуровень квалификации по ОРК:	

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қызметкерлердің біліміне, дағдыларына, дағдыларына және жеке құзыреттеріне қойылатын талаптарға сәйкес келетін еңбек функцияларын жүйелі және құрылымдық сипаттау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. БҚ құру және ретке келтіру 2. ДБ жұмыс істеуін қамтамасыз ету 3. ДБ резервті көшіруді басқару және мониторинг жүргізу 4. ДББЖ өнімділігін талдау және ретке келтіру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: БҚ құру және ретке келтіру	Дағды 1:	Машықтар:	
	-	1. ОЖ орнату алдында кескіндеу. 2. Жүйелік БҚ орнату. 3. БҚ орнату және ретке келтіру кезінде қателер туындаған жағдайда шаралар қолдану. 4. БҚ орнату мен ретке келтіру бойынша техникалық құжаттаманы қолдану.	
		Білімдер:	
		1. Қолданылатын аппараттық-бағдарламалық кешеннің құрамын 2. Орнатылатын БҚ құрамын. 3. АҚ туралы түсінігінің болуы.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Еңбек функциясы 2: ДБ жұмыс істеуін қамтамасыз ету	Дағды 1:	Машықтар:	
	-	1. БҚ жұмысқа қабілеттілігіне мониторинг жүргізу. 2. ДБ қолдануға мониторинг жүргізу. 3. БҚ бойынша пайдалану құжаттамасын жүргізу. 4. ДБ жұмыс істеп тұрған кезде штаттан тыс жағдайлар пайда болған жағдайда шаралар қолдану. 5. ДБ қатысты сұрауларды орындау.	
		Білімдер:	
		1. Аппараттық-бағдарламалық кешеннің негіздерін. 2. ДБ жұмыс істеуіне мониторинг жүргізудің негізгі құралдары мен әдістерін. 3. ДБ жұмыс істеуінің үлгілік қателерін. 4. ДБ қатысты сұрау тілінің негіздерін.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Еңбек функциясы 3: ДБ резервті көшіруді басқару және мониторинг жүргізу	Дағды 1:	Машықтар:	
	-	1. ДБ резервтік көшіру және қалпына келтіру рәсімдерін орындауды бақылау. 2. ДБ резервті көшіру және қалпына келтіру регламенттерін сақтау	

		Білімдер:	
		1. Аппараттық-бағдарламалық кешеннің құрамын. 2. ДБ резервті көшіру және қалпына келтіру рәсімдерін орындау үшін негізгі жүйелік және қолданбалы БҚ. 3. ДБ резервті көшіру және қалпына келтіру регламенттерін. 4. ДБ резервті көшірмелерін сақтауға арналған аппараттық-бағдарламалық кешенді қолдану негіздерін.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Еңбек функциясы 4: ДББЖ өнімділігін талдау және ретке келтіру	Дағды 1:	Машықтар:	
	-	1. ДББЖ жұмысына мониторинг жүргізу және статистикалық ақпарат жинау	
		Білімдер:	
		1. ДББЖ жұмысы туралы статистикалық ақпаратты жинау және мониторинг жүргізудің қолданылатын құралдарын	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Бастамашылық Ұйымдастыру қабілеті Мұқияттылық Атқарушылық Нәтижеге бағдарлану		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
10. Кәсіптің карточкасы «Деректер базасын басқару жөніндегі маман»:			
Топтың коды:	2521-1		
Қызмет атауының коды:	2521-1-002		
Кәсіптің атауы:	Деректер базасын басқару жөніндегі маман		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: -	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қызметкерлердің біліміне, дағдыларына, дағдыларына және жеке құзыреттеріне қойылатын талаптарға сәйкес келетін еңбек функцияларын жүйелі және құрылымдық сипаттау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. БҚ орнату және ретке келтіру 2. ДБ жұмыс істеуін қамтамасыз ету 3. ДБ резервті көшіруді басқару және мониторинг жүргізу 4. ДБ АҚ қамтамасыз ету 5. ДББЖ өнімділігін талдау және ретке келтіру 6. ДББЖ үзіліссіз жұмысын қамтамасыз ету 7. ДБ дамуын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: БҚ орнату және ретке келтіру	Дағды 1:	Машықтар:
	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жүйелік БҚ орнатуды жоспарлау. 2. Аппараттық-бағдарламалық кешеннің ресурстарын орнату және басқару. 3. Жүйелік және қолданбалы БҚ орнату және кескіндеу. 4. БҚ орнату және ретке келтіру кезінде қателер туындаған жағдайда шаралар қолдану. 5. БҚ орнату мен ретке келтіру бойынша техникалық құжаттаманы қолдану
	-	Білімдер:
	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пайдаланылатын аппараттық-бағдарламалық кешеннің құрамын және компоненттерінің сипаттамасын. 2. Орнатылған БҚ, соның ішінде ОЖ функционалдық мүмкіндіктерін. 3. Орнатылатын БҚ қойылатын талаптарды. 4. Аппараттық-бағдарламалық кешеннің ресурстарын басқару тетіктерін. 5. Жүйелік және қолданбалы БҚ ретке келтіру және кескіндеу әдістерін. 6. АҚ қағидаларын.
-	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: ДБ жұмыс істеуін қамтамасыз ету	Дағды 1:	Машықтар:
	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. БҚ жұмыс қабілеттілігіне мониторинг жүргізу. 2. БҚ жұмысындағы үзілістерді талдау. 3. ДБ қолдануға мониторинг жүргізу. 4. ДБ қолдану кезінде пайда болатын оқиғаларды талдау. 5. ДБ пайдалану кезінде пайда болатын ақаулықтарды анықтау және жою. 6. ДБ жұмыс істеуі бойынша пайдалану құжаттамасын жүргізу және пайдалану. 7. Пайдалану кезінде ДБ туралы ақпаратты талдау. 8. ДБ пайдалану нәтижелерінің негізінде аппараттық-бағдарламалық кешенді жаңғырту қажеттігін талдау. 9. ДБ жұмысында үзіліс тәуекелдерін болжау және бағалау. 10. ДБ қатысты сұраулар құру және орындау
	-	Білімдер:
	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аппараттық-бағдарламалық кешеннің құрамын және компоненттердің техникалық сипаттамасын. 2. ДБ басқару үшін БҚ функционалдық мүмкіндіктерін және құрамын. 3. ДБ жұмыс істеуіне мониторинг жүргізу әдістерін. 4. ДБ объектілерін басқару әдістері мен пайдаланылатын құралдарды. 5. Ақпаратты талдау әдістерін. 6. ДБ қатысты сұраулардың тілдерін.
-	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: ДБ резервті көшіруді басқару және мониторинг жүргізу		

	<p>Дағды 1:</p> <p>-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ДБ резервті көшіру рәсімдерін әзірлеу. 2. ДБ резервті көшіргеннен кейін ДБ жұмысқа қабілеттілігін толық қалпына келтіру рәсімдерін орындау. 3. ДБ резервтік көшіру немесе қалпына келтіру үдерісі кезінде туындайтын ақауларды анықтау және жою. 4. ДБ резервтік көшіру және қалпына келтіру рәсімдерін орындауды бақылау. 5. ДБ резервтік көшірмелерінің бүтіндігін тексеру. 6. ДБ резервті көшіру және қалпына келтіру регламенттерін сақтау. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пайдаланылатын аппараттық-бағдарламалық кешеннің құрамын және компоненттерінің техникалық сипаттамасын. 2. ДБ қалпына келтіру және резервті көшіру рәсімдерін орындау үшін пайдаланылатын жүйелі және қолданбалы БҚ. 3. ДБ резервті көшіру рәсімдерін құру әдістерін. 4. ДБ қалпына келтіру және резервті көшіру регламенттерін. 5. ДБ резервті көшірмесін сақтауға арналған аппараттық-бағдарламалық кешенді.
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>-</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 4: ДБ АҚ қамтамасыз ету</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ДБ қолданушыларының есепке алу жазбаларын құру, өзгерту, жою. 2. ДБ қолданушы топтарының қолжетімділік деңгейлерін басқару. 3. ДБ қолжетімділікті басқару құралдары мен тәсілдерін пайдалануды 4. Ұйымда АҚ саясатын ұстану. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ДБ басқару жүйелерін. 2. ДБ қолданушыларының есепке алу жазбасын басқару құралдары мен әдістерін. 3. БҚ қолданғанда ДБ қауіпсіздігін қамтамасыз ету әдістерін. 4. ДБ қолжетімділікті бақылау құралдары мен әдістерін. 5. АҚ қағидаларын
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>-</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 5: ДББЖ өнімділігін талдау және ретке келтіру</p>	<p>Дағды 1:</p> <p>-</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жиналған статистикалық деректер негізінде ДБ және серверлік құралдың өнімділігін талдау және бағалау. 2. ДББЖ әрі қарай оңтайландыру үшін ДББЖ өнімділігіне әсер ететін анағұрлым ресурстық сыйымды сұрауларды одан әрі анықтау. 3. ДББЖ жұмыс істеуі және жай-күйі туралы есептік құжаттама әзірлеу. <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ДБ жұмысы туралы статистикалық ақпаратты жинау және талдау, мониторинг жүргізу құралдарын. 2. ДБ өнімділігін бағалау әдістерін. 3. Пайдаланылатын аппараттық-бағдарламалық кешеннің құрамын және компоненттерінің техникалық сипаттамасын. 4. ДБ қатысты сұраулардың тілдерін.

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Еңбек функциясы 6: ДББЖ үзіліссіз жұмысын қамтамасыз ету	Дағды 1:	Машықтар:	
	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. Штаттан тыс жағдайлартуындағанда ДББЖ жұмысқа қабілеттілігін және ДБ бүтіндігін қалпына келтіру. 2. Резервтік көшірмелерден ДБ қалпына келтіру 3. ДБ айналауғамониторинг жүргізу және ретке келтіру 	
		Білімдер:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Пайдаланылатын БҚ құрамын. 2. ДББЖ және ДБ жұмысқа қабілеттілігін қалпына келтіру әдістерін. 3. ДБ айналауды ретке келтіру мен өзіне сәйкес өндірудің қолданыстағы әдістерін 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Еңбек функциясы 7: ДБ дамуын басқару	Дағды 1:	Машықтар:	
	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аппараттық-бағдарламалық кешен нарығын зерттеу. 2. Деректердің көшіп-қонуы және жаңаруы үшін аппараттық-бағдарламалық кешенге қатыстынормативтік-техникалық құжаттаманы қолдану. 	
		Білімдер:	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Пайдаланылатын БҚ құрамын. 2. Пайдаланылатын БҚ жаңарту құралдары мен тетіктерін. 3. ДБ БҚ нұсқаларын жаңарту және ДБ жаңа платформаға көшіп-қону регламенттерін. 4. Аппараттық-бағдарламалық кешеннің өзекті жай-күйі туралы ақпарат алу үшін ғаламтор- ресурстарын 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Жауапкершілік Ойлау икемділігі Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Бастамашылық Ұйымдастыру қабілеті Мұқияттылық Атқарушылық критический анализ ориентация на результат высокая обучаемость</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
		-	
11. Кәсіптің карточкасы «Деректер базасын басқару жөніндегі маман»:			
Топтың коды:	2521-1		
Қызмет атауының коды:	2521-1-002		
Кәсіптің атауы:	Деректер базасын басқару жөніндегі маман		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: -	Біліктілік: -

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қызметкерлердің біліміне, дағдыларына, дағдыларына және жеке құзыреттеріне қойылатын талаптарға сәйкес келетін еңбек функцияларын жүйелі және құрылымдық сипаттау	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. БҚ орнату және ретке келтіру 2. ДБ жұмыс істеуін қамтамасыз ету 3. ДБ резервті көшіруді басқару және мониторинг жүргізу 4. ДБ АҚ қамтамасыз ету 5. ДББЖ өнімділігін талдау және ретке келтіру 6. ДББЖ үзіліссіз жұмысын қамтамасыз ету 7. ДБ дамуын басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: БҚ орнату және ретке келтіру	Дағды 1:	Машықтар:
	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. ДБ қолдану келешегінесүйене отырып, аппараттық-бағдарламалық кешенге қойылатын талаптарды әзірлеу және бағалау. 2. ДБ орнату үшін аппараттық-бағдарламалық кешенді жобалау. 3. БҚ орнату және ретке келтіру үшін анағұрлым тиімді ДББЖ таңдау. 4. ДБ қолдану келешегін ескере отырып, ДБ құрылымын жобалау. 5. Аппараттық-бағдарламалық кешенді тиімді ретке келтіру 6. БҚ орнату және ретке келтіру бойынша техникалық құжаттаманы қолдану
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Аппараттық-бағдарламалық кешеннің техникалық сипаттамасын. 2. Түрлі ДББЖ ерекшеліктерін. 3. ДББЖ қойылатын талаптарды. 4. Жүйелік және қолданбалы БҚ қойылатын талаптарды. 5. Аппараттық-бағдарламалық кешеннің ресурстарын басқару тетіктерін. 6. ДБ қолданушыларының АЖ архитектурасын. 7. ДБ жобалауды. 8. АҚ әдістерін және қағидаларын
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: ДБ жұмыс істеуін қамтамасыз ету	Дағды 1:	Машықтар:
	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. ДББЖ жұмысында туындайтын штаттан тыс күрделі жағдайларды және оқиғаларды шешу бойынша шаралар қабылдау және талдау. 2. ДБ пайдалану барысында алынған ДБ-ның жұмысы туралы ақпаратты талдау. 3. ДБ басқару бойынша жұмысты үйлестіру. 4. ДБ жұмыс істеуі бойынша нормативтік- техникалық құжаттаманы әзірлеу. 5. ДБ пайдалану нәтижелерінің негізінде аппараттық-бағдарламалық кешенді жаңғырту қажеттігін талдау. 6. ДБ жұмысындағы үзіліс тәуекелдерін болжау және бағалау

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пайдаланылатын аппараттық-бағдарламалық қамтамасыз етудің құрамын және компоненттерінің техникалық сипаттамаларын. 2. ДБ басқару үшін БҚ құрамын және функционалдық мүмкіндіктерін. 3. ДБ жұмыс істеуіне мониторинг жүргізу әдістерін. 4. Ақпараттарды талдау әдістерін. 5. Тәуекелдерді басқару негіздерін.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: ДБ резервті көшіруді басқару және мониторинг жүргізу	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ДБ резервті көшіру бойынша нормативтік-техникалық құжаттама әзірлеу. 2. ДБ резервті көшіру бойынша жұмыстың орындалуын ұйымдастыру және бақылау. 3. ДБ резервті көшіру бойынша реттелетін құжаттардың орындалуын бақылау.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ДБ резервті көшірудің түрлі жүйелерінде пайдаланылатын аппараттық-бағдарламалық кешенді және компоненттерінің техникалық сипаттамаларын. 2. ДБ резервті көшіру және қалпына келтіру рәсімдерін орындау үшін заманауи жүйелік және қолданбалы БҚ. 3. ДБ резервті көшіруі рәсімдерін құру әдістерін. 4. ДБ резервті көшірмелерін сақтау үшін аппараттық-бағдарламалық кешеннің ерекшеліктері мен өзгешеліктерін.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 4: ДБ АҚ қамтамасыз ету	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ДБ қауіпсіздігіне төнуі мүмкін қатерлерді талдау. 2. ДБ АҚ қамтамасыз ету бойынша нормативтік-техникалық құжаттама әзірлеу. 3. ДБ қолжетімділікті бақылау құралдары мен әдістерін қолдануды. 4. Ұйымда АҚ саясатын ұстану.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ДБ басқарудың түрлі жүйелерін. 2. ДБ қолданушылардың есепке алу жазбаларын басқару құралдары мен әдістерін. 3. Қолданбалы БҚ пайдаланған кезде ДБ қауіпсіздігін қамтамасыз етудің түрлі әдістерін. 4. ДБ қолжетімділікті бақылау құралдары мен әдістерін. 5. АҚ әдістерін және қағидаларын.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 5: ДББЖ өнімділігін талдау және ретке келтіру	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ДБ өнімділігін бағалау үшін статистикалық ақпаратты талдау. 2. ДБ қатысты сұрауларды орындау кезіндегі жүктемені бағалау үшін ДБ басқарудың қолжетімді құралдары мен әдістерінің барлық түрлерін қолдану. 3. ДБ жұмыс істеуінің тиімділігін талдау және бағалау. 4. ДББЖ өнімділігін арттыру мақсатында аппараттық-бағдарламалық кешеннің келешекте даму жоспарын әзірлеу.

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ДБ жұмысы туралы статистикалық ақпаратты жинау және талдау, мониторинг жүргізу құралдарын. 2. ДБ өнімділігін бағалау және талдаудың түрлі әдістері мен құралдарын. 3. Пайдаланылатын аппараттық-бағдарламалық кешеннің құрамын және компоненттерінің техникалық сипатамаларын.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 6: ДББЖ үзіліссіз жұмысын қамтамасыз ету	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ДБ серверлерінің кластерлік архитектурасын құру және басқару 2. АЖ жоғары қолжетімділігі үшін алдын алу шараларын іске асыру мақсатында ДБ серверлері мен ДББЖ жай-күйін тексеру. 3. ДББЖ жұмысындағы үзілістердің себебін анықтау және талдау, кейін жою. 4. ДББЖ жұмысымен байланысты жағдайларда, сондай-ақ ДБ қалпына келтіру кезінде штаттан тыс жағдайларда іс-әрекеттер регламентін әзірлеу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пайдаланылатын БҚ және аппараттық-бағдарламалық кешеннің құрамын. 2. ДБ және ДББЖ жұмыс қабілеттілігін тиімді қалпына келтіру әдістерін. 3. ДБ айналауды ретке келтіру және ДБ өзіне сәйкес өндірудің қолданыстағы әдістерін. 4. Пайдаланылатын БҚ жаңарту құралдары мен тетіктерін
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 7: ДБ дамуын басқару	Дағды 1:	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аппараттық-бағдарламалық кешен нарығын талдау. 2. Ұйымда ДББЖ қолданылуын дамыту стратегиясын әзірлеу. 3. ДБ басқару саласындағы алдыңғы қатарлы тәжірибелерді зерделеу. 4. БҚ жаңарту және/немесе деректердің көшіп-қонуы бойынша іс-шараларды жоспарлау. 5. Тесттік ортада жаңартуларды алдын ала тестілеуден өткізгеннен кейін ДББЖ жаңартылған нұсқаларын орнату бойынша жұмыстар жүргізу.
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ДБ басқару жүйесін қолданудың әлемдік тәжірибесін. 2. ДБ дамыту стратегиясын және ұйымда ДБ басқару жүйелерін. 3. Пайдаланылатын БҚ жаңарту құралдары мен тетіктерін.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу Тәртіптілік Аналитикалық ойлау Бастамашылық Ұйымдастыру қабілеті Мұқияттылық Атқарушылық Жоспарлау Шешім қабылдай білу Сынап талдау Нәтижеге бағдарлану Кәсіби деңгейін көтеруге ұмтылу</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
		2131 Жүйелік архитектор
		213 Команда жетекшісі

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

12. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігі
Орындаушы:

13. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

«Зерде» Ұлттық инфокоммуникация Холдингі» АҚ

14. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:

15. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: -

16. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

17. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: версия 2, 2022 г.

18. Болжалды қайта қарау күні: 05.12.2025 г.